

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA EDUCACIÓN PLÁSTICA.

SECCIONES BILINGÜES: EDUCACIÓN PRIMARIA

Mª Carmen Janeiro Rodríguez.

Mónica Vega González.

0.ÍNDICE:

Nº	TÍTULO	PÁXINA
0	Índice.	1
1	Introducción e contextualización.	2
2	Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.	6
3	Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.	23
4	Procedementos de avaliación continua.	27
5	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a practica docente.	28
6	Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.	28

Este curso temos aprobadas seis seccións bilingües para levar a cabo dende 1º ata 6º de Educación Primaria en Educación Plástica. O proxecto presentado na Consellería atópase no centro mais consideramos oportuno precisar determinados aspectos do mesmo sobre o que imos traballar ao longo do curso.

1.INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

1.1 LOMCE.

“Os procesos de globalización e a plena integración no marco da Unión Europea demandan unha competencia lingüística plurilingüe como un compoñente básico da formación dos cidadáns. Ademais, a aprendizaxe doutras linguas aporta un valor engadido aos sistemas educativos, fomentando o desenvolvemento de diferentes capacidades e integrando valores como o respecto e a tolerancia. Por outra parte a educación bilingüe maniféstase como un movemento emerxente na Unión Europea que, no marco da cooperación internacional, traballa en favor do plurilingüismo e da integración cultural.”

Así, pensamos que unha sección bilingüe dalgún xeito adapta o ensino ás demandas da vida real, algo que non é demasiado frecuente porque a educación vai normalmente a remolque do que ocorre na sociedade. Nesta era na que as viaxes internacionais son populares, na que Internet une a cidadáns de todos os países, na que a comunicación está ao alcance de todos; dominar unha segunda lingua, sendo esta ademais un vehículo de comunicación común aos cidadáns dun gran número de países, e que a aprendizaxe desta pode levarse a cabo nun centro escolar, parécenos un gran acerto e por iso temos optado por ela.

O profesorado responsable deste proxecto asumimos o reto de afrontar un novo modo de entender o ensino co respecto que xera o novidoso, pero coa ilusión de estar optando por algo que pode redundar en que o noso alumnado remate a súa etapa escolar cunha mellor preparación.

Ata agora os centros que teñen optado por crear seccións bilingües están maioritariamente enmarcados no núcleo urbano. O noso compromiso coa educación na zona rural levounos a redactar este proxecto que pode axudar a equiparar, cando menos neste aspecto, a educación en ambas demarcacións xeográficas.

Ademais, a creación dunha sección bilingüe no noso centro pretende dar resposta ao reto educativo de “aprender no idioma” non só como unha área curricular, senón coma un instrumento de comunicación para aprender determinadas áreas.

1.2.CONTEXTO PARTICULAR DO CENTRO.

Educación Primaria – Educación Artística (Plástica)

Centro CPI Padrenda- Crespos

Rúa San Roque de Crespos s/n

Localidade Crespos

Provincia Ourense

Código Postal 3226

Composición do profesorado das seccións bilingües

Cursos de 1º,2º,4º,5º e 6º de Primaria
3º Curso de 3º de Primaria

Mestra: Mónica Vega González
Mestra:Mª Carmen Janeiro Rodríguez.

Distribución do alumnado

Curso	Nº de alumnos/as	Nº de grupos
1º e 2º (agrupados)	13	1
3º	11	1
4º	10	1
5º e 6º (agrupados)	16	1

ÁREA OU MATERIA DA SECCIÓN BILINGÜE

O profesorado responsable deste proxecto escolleu a área de Educación Artística.

Así, desta área impartiranse en inglés e galego os contidos de **Educación Plástica** que implican 1 hora á semana.

O número de horas semanais adicadas á area serán:

1º e 2º cursos	Horas galego	Horas inglés
Educación Artística	1 (Música)	1 (Plástica)
Inglés	-----	2
Total	1	3
3º,4º, 5º e 6º cursos	Horas galego	Horas inglés
Educación Artística	1 (Música)	1 (Plástica)
Inglés	-----	3
Total	1	4

ALUMNADO PARTICIPANTE

1º e 2º agrupados	3º	4º	5º e 6º agrupados
13	11	10	16

OBXECTIVOS

OBXECTIVOS XERAIS DO INGLÉS NA SECCIÓN BILINGÜE

Coa implantación da sección bilingüe pretendemos que o alumnado que a integre acade os seguintes obxectivos en relación coa segunda lingua:

- Acadar un maior coñecemento da lingua inglesa de maneira natural e espontánea dende os primeiros momentos da aprendizaxe.
- Promover a participación activa dos nenos e nenas na súa propia aprendizaxe empregando o inglés de xeito creativo e significativo no entorno social da aula.
- Acadar un dominio básico das cinco habilidades que caracterizan a aprendizaxe dunha lingua: escoitar, falar, ler, escribir e participar dende o punto de vista da interacción social.
- Familiarizar aos nenos e nenas con elementos da cultura tradicional inglesa de xeito que a aprendizaxe da lingua se converta nunha experiencia memorable con actitude positiva e de respecto cara unha lingua e cultura estranxeira.
- Valorar o coñecemento doutras sociedades e culturas a través do uso da lingua inglesa, neste caso, facendo posible un achegamento entre os cidadáns da Unión Europea e outros continentes.

Co fin de acadar a consecución dos mesmos tomaremos como punto de partida os seguintes obxectivos lingüísticos, culturais e do propio centro.

• OBXECTIVOS LINGÜÍSTICOS:

- Fomentar a adquisición e a aprendizaxe da lingua inglesa a través da materia de Educación de Plástica.
- Traballar a competencia lingüística e comunicativa a través das destrezas básicas (listening, speaking, reading, writing and oral interaction).
- Estimular a competencia comunicativa dos alumnos/as na lingua inglesa, empregándoa como vehículo de comunicación habitual na aula e creando situacións reais de comunicación.
- Fomentar o plurilingüismo como recurso favorecedor do achegamento a outras culturas.

• OBXECTIVOS CULTURALS:

- Coñecer con curta idade outras culturas e costumes que axudarán ao alumnado a formarse nun entorno de tolerancia e solidariedade propias dunha sociedade pluricultural.
- Crear conciencia da diversidade das diferentes culturas, rexeitando calquera tipo de violencia ou discriminación por razón das mesmas.

• **OBXECTIVOS A NIVEL DE CENTRO:**

- Fomentar o traballo en equipo entre o mestre especialista en lingua inglesa e o resto do equipo docente da sección bilingüe.
- Crear un fondo de recursos materiais (bibliográficos, discográficos, documentais, programas informáticos e recursos na rede, suscripcións a revistas e/ou publicacións de interese) adquiridos e de propia creación.
- Dar continuidade e coherencia ao programa, na medida do posible, entre os distintos ciclos da etapa de Educación Primaria.

Á hora de abordar a Educación Artística, que nesta etapa engloba a Educación Musical e a Educación Plástica, teremos en conta que as diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no contorno e na vida das persoas formando parte de múltiples aspectos da súa socialización e da súa comunicación.

A Educación Artística é de especial importancia, xa que o tratamento da información visual e musical na vida cotiá xera e precisa capacidades de pensamento crítico. A educación artística posibilita o desenvolvemento da creatividade, da imaxinación, da autonomía, a percepción, a motricidade, a sensibilidade estética, a expresión persoal, a capacidade comunicativa e a socialización etc., e todas elas están relacionadas co obxectivo de axudar a filtrar os nosos encontros cos produtos visuais e musicais.

Por outra banda, é de gran relevancia ensinar ao alumnado a interpretación e a análise crítica, para o facer consciente de que todas as formas de arte son expresión de ideas, sentimentos, crenzas e actitudes da persoa que, ademais de seren reveladoras da súa identidade, son un axente reconfigurador.

Nesta etapa, a área artística sitúase nun lugar privilexiado para a transversalidade, para a conexión natural con outras áreas do currículo, colaborando nunha comprensión da realidade e nunha satisfacción maiores. Permite, ademais, achegarse á mirada das demais persoas, á diversidade de maneiras de experimentar o mundo, que se manifestaron e se manifestan nos produtos dXunto coa dimensión reflexiva darémoslle importancia tamén á produción de obras ou traballos por parte do alumnado, feito en que se centran algúns dos estándares deste currículo, xa que entendemos que o seu tratamento competencial só se pode desenvolver tendo como obxectivo que o alumnado sexa protagonista final dos produtos de aprendizaxe. Xa que logo, para desenvolver este currículo tivemos en conta a total integración nel da aprendizaxe por competencias, de xeito que o profesorado poida utilizar este documento como guía e base da adquisición de competencias do seu alumnado, obxectivo primordial deste enfoque.

Para isto, é imprescindible que o proceso de ensino e aprendizaxe parta dunha planificación rigorosa, elixindo métodos didácticos que se axusten ao nivel inicial do alumno ou da alumna e ás súas condicións socioculturais. Estes métodos deben partir da perspectiva do persoal docente como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial no alumnado, enfocándose á realización de tarefas ou situacións-problema, propostas cun

obxectivo concreto, que o alumno ou a alumna deben resolver. a cultura musical e visual. Así mesmo, deben ter en conta a atención á diversidade e o respecto polos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, mediante prácticas de traballo individual e cooperativo.

A aprendizaxe por competencias en que se basea o currículo require metodoloxías activas e contextualizadas, e propónse, por isto, introducir estratexias interactivas, proxectos colaborativos co uso das novas tecnoloxías, facendo fincapé na creación de produtos reais que teñan efecto na comunidade educativa.

Faise necesaria unha implicación do profesorado na creación de materiais adecuados a estes modelos de aprendizaxe, así como un compromiso co desenvolvemento destas metodoloxías na aula, feito que leva consigo un importante nivel de coordinación de todos os membros da comunidade educativa –en particular as familias-, unha reflexión e a avaliación dos resultados, para definir melloras posteriores.

Por último, para facilitar a concreción curricular tanto na área de Música como na de Educación Plástica establécense tres bloques de contidos. Non obstante, deben entenderse como un conxunto e desenvolverse de forma global, tendo en conta as conexións internas tanto con respecto ao curso como ao longo da etapa.

2. 2.CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA (INGLÉS). CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS, CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E ELEMENTOS TRANSVERSAIS.

Neste curso escolar temos agrupados (grupos mixtos) os cursos de 1º e 2º de primaria nunha aula e 5º e 6º de primaria noutra única aula. Tendo en conta estes agrupamentos tomamos como referencia os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe recollidos no curso máis elevado (2º e 5º) pero axustando e modificando aqueles aspectos que consideramos que poden resultar máis elevados con respecto ao seu nivel de competencia curricular.

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.1ºe 2º de EP

1ª Avaluación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
a j b c g h	B1.1.Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.). B1.3.Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística, B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.). B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes	B1.1 B1.4 B1.5	EPB1.1.1.	Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	CCEC CCL	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes. B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados.	B2.1 B2.3	EPB1.2.1. EPB1.4.2. EPB1.5.1	Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas. Representa de diferentes maneiras o espazo. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
			EPB2.1.1 EPB2.3.1.	Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.1ºe 2º de EP

1ª Avaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	<p>B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.).</p> <p>B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.</p> <p>B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.</p> <p>B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística.</p>		<p>EP2.4.1.</p> <p>EP2.5.1</p> <p>EP2.8.1.</p> <p>EP2.7.1.</p>	<p>Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.</p> <p>Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.</p> <p>Coida o material e respecta as normas preestablecidas.</p> <p>Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.</p>	<p>CCEC</p> <p>CA</p>	<p>EOE</p> <p>CA</p> <p>ECC</p>	<p>Observación</p> <p>Láminas</p> <p>Proxectos</p>	<p>80%</p> <p>20%</p>

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.1ºe 2º de EP

2ª/3ªAvaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
a j	B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto.	B1.2 B1.3	EPB1.2.2 EPB1.3.1. EPB1.3.2.	Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	CCL CECC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80%
b c g h	B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións. B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares. B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.							20%
	B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.	B2.3 B2.6 B2.8	EPB2.3.2 EP2.6.2.	Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	CCL CECC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
			EP2.8.1.	EP2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.				

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.1ºe 2º de EP

2ª/3ªAvaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.).		EPB1.1.1.	Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial	CCL CECC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.3º de EP

1ª Avaluación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
a j b c g h	B1.1. Establecemento de protocolos de actuación na observación das obras artísticas. B1.2. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medio de expresión de ideas. B1.3. Interpretación e valoración da información que proporcionan as imaxes no contexto social e comunicación das apreciacións obtidas. B1.5. Observación dos materiais empregados nas obras plásticas.	B1.1	EPB1.1.1	Estabece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCEC CCL	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
			EPB1.2.1	EPB1.2.1. Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
		B1.2	EPB1.3.1.	. Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde diferentes ángulos e posicións	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
			EPB2.1.1 EPB2.1.2.	Utiliza cores (primarias e mesturadas) e tonalidades cunha intención estética, manexando diferentes técnicas Manexa lapis de cores, témperas, rotuladores, sombreamento, acuarelas etc.) para a composición de obras.	CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%
		B2.1	B2.1. Planificación e organización para axustar o proceso de creación individual e en grupo ás intencións previstas, seleccionando adecuadamente os materiais, os instrumentos e as técnicas.					

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.3º de EP

1ª Avaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	B2.6. Respecto polas normas e pola repartición de tarefas establecidas no grupo. B2.7. Respecto polas ideas e os traballos individuais.	B2.3	EPB2.3.1	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.	CCL CECC CCMT TIC CSC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.3º de EP								
2ª/3ª Avaliación								
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
a j b c g h	B1.3. Interpretación e valoración da información que proporcionan as imaxes no contexto social e comunicación das apreciacións obtidas. B1.6. Exploración de calidades dos materiais (transparencia, rugosidade, lixeireza etc.) e tratamento convencional e sinxelo de texturas, formas e cores sobre diferentes soportes B2.1. Planificación e organización para axustar o proceso de creación individual e en grupo ás intencións previstas, seleccionando adecuadamente os materiais, os instrumentos e as técnicas. B2.2. Elaboración de imaxes usando técnicas e recursos diversos.	B1.2	EPB1.2.1.	Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.	CCL CECC CCMT TIC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80%
								20%
		B1.3	EPB1.3.1	Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde diferentes ángulos e posicións	CCL CECC CCMT TIC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80%
								20%
B2.1	EPB2.1.2.	Manexa lapis de cores, témperas, rotuladores, sombreamento, acuarelas etc.) para a composición de obras.	CCL CECC CCMT TIC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos	80%		
						20%		

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.3º de EP

2ª/3ª Avaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	<p>B2.3. Construción de estruturas con volume.</p> <p>B2.4. Selección e uso responsable de materiais apropiados segundo as súas posibilidades plásticas e o fin para o que se previron.</p> <p>B2.6. Respecto polas normas e pola repartición de tarefas establecidas no grupo.</p> <p>B2.7. Respecto polas ideas e os traballos individuais.</p>	<p>B2.1</p> <p>B2.3</p>	<p>EPB2.1.3.</p> <p>EPB2.1.10.</p> <p>EPB2.3.1</p>	<p>Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.</p> <p>Crea imaxes tridimensionais co recorte e o pegado.</p> <p>Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.</p>			<p>Observación</p> <p>Láminas</p> <p>Proxectos</p>	<p>80%</p> <p>20%</p>

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.4º de EP

1ª Avaluación

Obx.	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Crterios de cualificación
a	B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación.	B1.1	EPB1.1.1.	Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz	CCEC CCL CAA CCMT	EOE CA ECC	Observación	80%
j	B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos.							
b	B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos.	B1.2	EPB1.1.2.	Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80%
c	B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas.							
g	B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas.							
h	B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas.	B1.2	EPB1.2.1	Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80%
	B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas.							

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.4º de EP

1ª Avaluación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe	B1.3 B1.4	EPB1.3.2. EPB1.4.1.	Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	CCEC CA CCL CCMT TIC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%
	B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.	B2.1	EPB2.1.1. EPB2.1.5	Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	CCEC CA CCL CCMT TIC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.4º de EP								
2ª/3ª Avaliación								
Obx.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Critérios de cualificación
a j b c g h	B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume. B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais. B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas. B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas. B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir bosquexos ou deseños.	B2.1 B2.2	EPB2.1.4 EPB2.1.12.	Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	CCL CECC	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%
			EPB2.1.7.	Representa obxectos coa técnica da esfumaxe				
			EPB2.2.2.	Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regla, escuadro e cartabón). Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.			Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.4º de EP

2ª/3ª Avaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos.	B2.5	EPB2.5.2 EPB2.5.1.	Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.			Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.5º/6º de EP								
1ª Avaliación								
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
a j b c g h	B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo.	B1.1	EPB1.1.1.	Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo.	CCEC CCL	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80%
	20%							
	B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.2	EPB1.2.2	Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía.	CCL CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80%
	B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías.							20%
B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais.	EPB1.2.4.							Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito inicial.
B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións.		20%						
	B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas,							

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.5º/6º de EP

1ª Avaluación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística. B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido.	B2.2	EPB2.2.4	Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.	CCEC CA	EOE CA ECC	Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%
		B2.3	EPB2.3.1					
		B2.4	EPB2.4.1.	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias.			Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%

EDUCACIÓN ARTÍSTICA PLÁSTICA.5/6º de EP

2ª/3ª Avaliación

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
	B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas.	B3.1		individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.				
			EPB3.1.1. EPB3.1.13.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente.			Observación Láminas Proxectos Material	80% 20%

3. METODOLOXÍA DIDÁCTICA: ESTRATEXIAS A DESENVOLVER POLO PROFESORADO PARA ACADAR OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E AS COMPETENCIAS CLAVE. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Un enfoque verdadeiramente comunicativo baseado na utilización da lingua inglesa como instrumento de comunicación e motivación cara a aprendizaxe da lingua inglesa son os dous pilares básicos.

A continuación sinalamos os principais puntos que teremos en conta á hora de establecer as estratexias metodolóxicas a seguir:

1. Principio de globalización.

Hai que destacar o principio de globalización ,xa que temos que partir sempre dos intereses e das capacidades do alumnado que facilitarán unha aprendizaxe significativa e motivadora.

2. Uso da lingua inglesa na aula.

O papel do/a mestre/a é moi importante porque é o modelo a seguir polo alumnado. É básico que o alumnado se faga a escoitar inglés falado durante o desenvolvemento da clase. A exposición ao inglés farase de maneiras moi diversas: escoitarán e aprenderán activamente o léxico que necesitan para facer os exercicios de clase. Asemade, escoitarán as instrucións ao facer exercicios sinxelos como colorear, recortar.... Do mesmo xeito, escoitarán e responderán con condutas non verbais ás actividades de TPR (resposta física total), nas que os mestres/as din algo en inglés e o alumnado escoitan e responden con ese tipo de condutas: saltar, sinalar, xirar,etc.

3. Creación dun ambiente relaxado e motivador.

Este bo ambiente estará baseado nunha correcta organización da aula, e no adecuado uso dos diferentes materiais. O emprego destes materiais adicionais tales como pintura de dedos, plastilina, tesoiras, pinces, lápiz de cores... implica organización e coidado. Así pois coidaremos de: ter o material á man, gardalo en recipientes pequenos de fácil manexo e seguros para os nenos, dispor de material de limpeza por si fora preciso,etc.

4. Reforzo positivo.

Tamén é importante a utilización do inglés en expresións de felicitación e ánimo: *fantastic, great, excellent, very good, what a nice drawing!, super, fabulous, good job!....., etc.*

Valoraranse positivamente os pequenos e grandes logros ou aportacións de cada alumno/a, co fin de fomentar a participación activa e a interacción entre alumnos/as.

Utilizarase a lingua inglesa para dar ordes de todas as rutinas e hábitos que se producen ao longo da clase: saúdos e despedidas, ordes de tipo: *It´s your turn, stand up and come here , please, Tidy up.....etc.*

No día a día antes de comezar co traballo, exploraranse os coñecementos previos e as

motivacións, expectativas e intereses do alumnado a través de actividades de introdución, favorecendo a súa participación activa, procurando que queden conectados á clase desde o primeiro momento.

O desenvolvemento do traballo terá un enfoque integrador, achegando ao alumnado a situacións contextualizadas da súa propia experiencia ou dos seus coñecementos previos, alternando actividades de diversa natureza (observación, comprensión, expresión, reflexión, valoración, creación, aplicación, investigación) a través da actuación do mestre/a e coa participación activa do alumnado.

Favorecerase a atención individualizada ao alumnado, que se complementará con actividades de reforzo a fin de recuperar aqueles obxectivos e contidos básicos non consolidados e con actividades de ampliación cando sexa posible.

5. Variedade de materiais e recursos.

Utilizaremos gran variedade de recursos e materiais co fin de proporcionar unha gran variedade de actividades. Dispoñemos dun libro de aula para esta materia que será a nosa base de traballo e a partir do cal centraremos a nosa propia elaboración de fichas de traballo e de proxectos plásticos. Faremos uso tamén dos medios técnicos dispoñibles tales como reprodutor de CDG, reprodutor de DVD, ordenadores para o traballo con CD-ROM específicos ou para o acceso a páxinas de internet con contidos en inglés e directamente relacionadas coa materia que nos ocupa, encerado dixital ou canón proxector entre outros.

6. Variedade de actividades.

O tipo de agrupamento adecuarase ao tipo de actividades que se vaian desenvolver, incluíndo o grupo de clase, o traballo individual, os pequenos grupos, e as parellas, así como o agrupamento flexible para algunhas actividades de reforzo e ampliación.

Normalmente traballarase na aula, a aula de informática e a aula de vídeo onde temos a encerado dixital.

Temporalízase o traballo do alumnado en tres trimestres

RECURSOS MATERIAIS:

- Impresos: fichas, láminas, murais
- Funxible: pegamentos, témperas, pinturas, ceras, lápiz de cores, materiais naturais (follas, flores, etc),
- Audiovisuais: programas de debuxo co ordenador.

PROPOSTA DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.

O alumnado con con necesidades específicas de apoio educativo cos que contamos neste ciclo está integrado no seu grupo clase a maior parte do tempo, e integrados na liña normal de traballo. Seguindo con esa liña de traballo para conseguir a inserción destes alumnos no sistema de traballo bilingüe adaptaranse as programacións da área de educación artística se fose preciso, rebaixando os seus contidos e valorando as súas aprendizaxes e o seu traballo en función das súas capacidades.

Tamén se lles ofrecerá atención individualizada, con medidas como: en situacións comunicativas procurar preguntarlles cando case todos os compañeiros teñen respondido; aproveitando o tempo que os demais empregan en facer unha actividade para resolver dúbidas, axudarlles na súa tarefa; plantexarlles actividades máis sinxelas; ofertándolles maior tempo que ao resto para concluír o seu traballo,... etc, actividades para o desenvolvemento da intelixencia: inciden na observación, a percepción, a concentración, nos procesos de análise e síntese, na lóxica. Todas elas capacidades necesarias para resolver problemas e, en xeral procesos matemáticos.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Trataranse os días sinalados de especiais conmemoracións para a escola, así como todas aquelas festividades da cultura anglosaxona que consideremos de interese para o noso alumnado, coas actividades oportunas programadas a nivel de centro. A saber:

- O magosto. Celebración do mesmo co alumnado de todo o centro. Protagonismo da castaña e a incidencia do froito no noso entorno.
- O Samain/*Halloween*: celebración do mesmo co protagonismo da cabaza e dos personaxes de medo.
- *Thanksgiving*
- O Nadal: Actividades de expresión escrita, plástica, decorativa, dramatizacións e música.
- Día da Paz: actividades de expresión oral, escrita, plástica.
- *St. Valentine's Day*.
- Celebración do Entroido / *Mardi Gras*: elaboración de disfraces ou máscaras.
- *St. Patrick's Day*
- Semana da prensa: traballando con xornais. Aproveitaremos a prensa que chega ó centro para facer un collage e reciclado de papel na expresión plástica.

TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN

Utilizaremos o computador e o encerado dixital como unha ferramenta máis de traballo tanto na propia aula (contamos cun portátil no ciclo) como na aula de informática á que assistiremos regularmente para buscar información, realizar traballos, reforzar contidos con programas específicos de debuxar, colorear e crear.

Así, traballaremos cos seguintes programas:

- Tuxpaint
- Programas axeitados ó encerado dixital
- Outros que consideremos axeitados para estas idades.

Tamén consultaremos as seguintes páxinas web:

- <http://www.artsconnected.org/artsnetmn/>
- <http://www.scotstyle.com/>
- <http://www.crayola.com/>
- <http://www.kidsites.com/sites-edu/art.htm>
- http://www.arts.ufl.edu/art/rt_room/index.html
- <http://www.eduweb.com/pintura/>
- http://www.harcourtschool.com/menus/art_express.html
- <http://www.colormatters.com/>
- <http://www.firstpalette.com>

e outras que sexan de interese para a clase.

PLAN LECTOR

Na área de Educación Plástica acordamos as seguintes iniciativas para o fomento da lectura a levar a cabo ao longo de todo o presente curso:

- Participaremos nos concursos organizados pola biblioteca e naquelas actividades complementarias que sexan axeitadas á área.
- Visitaremos a biblioteca para observar láminas, libros de arte e outros materiais de interese.
- Poñeremos etiquetas con nomes a todo o material de aula tanto en inglés como en galego.
- Se hai posibilidade, suscribiremosnos a unha revista de arte axeitada á súa idade.

Non só se debe avaliar o proceso de aprendizaxe do alumnado, senón tamén o proceso de ensinanza. Neste senso, aos datos aportados pola avaliación continua do alumnado será preciso engadir outros datos referentes á validez da programación das actividades deseñadas, idades de ensinanza deseñadas, dos recursos materiais e persoais utilizados, dos tempos e espazos previstos, da agrupación do alumnado, dos criterios de avaliación aplicados e da propia actuación do profesor.

4. PROCEDIMIENTO DE AVALIACIÓN CONTINUA.

Avaliación

A aprendizaxe do alumno debe ser avaliada sistemática e periodicamente, tanto para medir individualmente os coñecementos e competencias adquiridas como para, e por el, introducir no proceso educativo cantas sexan precisas si a situación o require (cando a aprendizaxe dos alumnos non responden para que, *a priori*, non se espera deles).

Se asumimos que as competencias básicas suponen unha aplicación real e práctica de coñecementos, habilidades e actitudes, a forma de comprobar ou avaliar se o alumno as adquiriu é reproducir situacións máis reais posibles de aplicación, e nesas situacións o común é que o alumno se sirva desa bagaxen acumulada (todo tipo de contidos) pero responda, sobre todo, a situacións prácticas.

A **avaliación por competencias** permite avaliar tanto o cumprimento dos obxectivos do curso, como o grao de adquisición das competencias básicas. Algúns criterios son ligados expresamente a conceptos, e outros, preferentemente á procedementos e actitudes.

En función do obxectivo que perseguimos á avaliar, contamos con varias modalidades, como é o caso da **avaliación sumativa**, realizada en diferentes momentos do curso e que temos que identificar con as finais de avaliación e de curso (ordinaria e extraordinaria, cando sexa o caso). Haberá outras avaliacións, como a **inicial** (non clasificada) e a final e, sobre todo, **continua** ou formativa, aquela que ocorre durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe, inmersa nel, e que insiste, polo tanto, na carácter orientador e de diagnóstico do ensino.

Ademais de avaliar a aprendizaxe dos alumnos, tamén se avalia o proceso de ensino dos profesores, polo que quedará incluído un procedemento de avaliación dos programas didácticos e seus indicadores na proposta pedagóxica de cada centro escolar.

4.1. Procedementos de avaliación

Atendendo á diferentes criterios, o currículo nos propoñe unha serie de ferramentas que nos permiten levar a cabo o proceso de avaliación na aula. No caso de avaliación **formativa**, serán a observación e o seguimento sistemático do alumno, é dicir, se tomarán en consideración todas as *produccións* para o desenvolvemento, tanto de carácter individual como grupal: traballos, presentacións, actividades de clase, investigacións, actitude de aprendizaxe, precisión na expresión plástica e auto-avaliación entre outros. E a avaliación **sumativa**, os traballos e láminas trimestrales e as de recuperación (e final de curso, se o alumno non tivera recuperado alguna, e extraordinaria, no caso de obter unha clasificación insuficiente na ordinaria final de curso). En todo caso, os procesos de avaliación serán variados, de forma que puidan adaptarse a flexibilidade que esixe a propia avaliación.

O currículo tamén establece uns **criterios de avaliación** e uns **estándares de aprendizaxe avaliábeis** por materia e curso que nos permiten avaliar a consecución dos obxectivos do curso. En respecto á avaliación por **competencias**, dado que estes son moi xenéricos, debemos concentrarnos moi máis, as compartir para facer con que nos servan como referencia para a acción educativa e para demostrar a competencia do alumno, e é o que chamamos de **indicadores**.

5. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

A avaliación da intervención educativa será continua polo que convén tomar datos ao longo de todo o proceso para facer os cambios axeitados no momento oportuno.

Así, teremos en conta os seguintes instrumentos de avaliación:

- Instrumentos para a avaliación do ensino

- _ Cuestionarios: alumnos, pais/nais, mestres.
- _ Reflexión persoal
- _ Contraste de experiencias con compañeiros

- Instrumentos para a avaliación do aprendizaxe

- _ Observación directa e sistemática: escalas, listas de control, anecdotario...
- _ Análise de produción dos alumnos: laminas, anualidades, pequenos proxectos, probas orais.
- _ Intercambios orais cos alumnos: entrevista, diálogo, posta en común

En definitiva que a programación que presentamos é flexible podendo adecuarse as características tanto do alumnado como do proceso de maneira que poidamos facer os cambios necesarios para acadar un bo fin.

6. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

Neste apartado pretendemos promover a reflexión docente e autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programación didáctica. Para levar a cabo esta tarefa, ao rematar cada unidade didáctica propoñemos unha secuencia de preguntas que permitan ao docente avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propoñemos unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto, pódese realizar ao rematar cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descriptor e desempeños competenciales			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención á diversidade			